

МИНИСТЕРСТВО здравоохранения Украины

ГП Украинский научно-исследовательский
институт медицины транспорта МЗ Украины

**Материалы научно-практической
конференции**

**«ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ЗДОРОВЬЕ
РАБОТНИКОВ ТРАНСПОРТА КАК
СОСТАВЛЯЮЩАЯ
ОБЩЕСТВЕННОГО ЗДОРОВЬЯ
В УКРАИНЕ»**

14 – 15 СЕНТЯБРЯ 2017 ГОДА

ОДЕССА 2017

ББК
УДК

Организаторы – основатели конференции:

ГП Украинский научно-исследовательский
институт медицины транспорта МЗ Украины

Главный редактор

Зам. главного редактора

Редакционная коллегия

Шафран Л.М.

Псядло Э.М.

Панов Б.В.

Бадюк Н.С.

Ответственный секретарь

Гоженко А. И.

Лебедева Т.Л.

Квасневская Н.Ф.

Адрес редакции:

ул. Канатная 92, 65039, г.Одесса, Украина

Телефон: +38(048)722-12-92

e-mail: kvasnevskaya_nf@ukr.net

веб-сайт: www.medtrans.com.ua

Сборник материалов научно-практической конференции
«Профессиональное здоровье работников транспорта как
составляющая общественного здоровья в Украине» (14 – 15
сентября 2017 года). – Одесса: УкрНИИ медицины транспорта,
2017.- 118 с.

© УкрНИИ медицины транспорта

Ключові слова: залізничний транспорт, важкі метали, забруднення, фонові концентрації.

Key words: railway transport, heavy metals, pollution, background concentration.

УДК: 616.8-009.3-07

**ДОСЯГНЕННЯ ОДЕСЬКОЇ ШКОЛИ НЕЙРОНАУК
СТОСОВНО ВИВЧЕННЯ ТРЕМОРУ ЯК
ОБ'ЄКТИВНОГО КРИТЕРІЮ СТАНУ ЗДОРОВ'Я**

**ACHIEVEMENTS OF THE ODESSA ACADEMIC
SCHOOL OF NEUROSCIENCES ABOUT THE STUDY
OF TREMOR AS AN OBJECTIVE CRITERION OF
HEALTH**

**Стоянов О.М., Колесник О.О., Мащенко С.С.,
Капталан А.О.**

Одеський національний медичний університет

Вивчення проблеми тремору (Т) та його лікування в Одесі почалося з відкриття першого неврологічного відділення на базі Єврейської лікарні відомим вченим-неврологом Й. Й. Мочутківським в 1877 році. Відділення було обладнано пристроями для лікування екстрапірамідної патології, функціональних розладів. Його послідовник Я.М. Райміст надрукував монографію

"Насильственные состояния, их происхождение и лечение" (1916), описав три рухових симптоми Райміста. Його перу належить перше в Росії дослідження епідемічного енцефаліту та його наслідків.

Професор М.Н.Нейдінг на базі тог ж відділення з 1922 до 1949 рр., опираючись на свої попередні труди в Берліні (1910-1911), які були присвячені морфології глибинних структур мозку клінічно узагальнив залишкові явища нейроінфекції в т.ч. Т.

Після відкриття медичного факультету Новоросійського університету професор О.Е. Янішевський займався питанням дрижального паралічу після летаргічного енцефаліту. Робота "О комиссуральных системах мозговой коры" була новаторською в експериментальній стреотаксичній хірургії. Відкрив перший в Росії санаторій для нервових та психічних хворих (1912) та в певній мірі застосував санаторно-курортне та фізіотерапевтичне лікування функціональних та органічних рухових розладів.

Професор В.П. Кузнецов доказав (1926) участь кори мозку в треморогенезі. Реєстрував паркінсонічний Т.

В дитячій клініці нервових хвороб Р. А. Херсонський досліджував питання клініки, патогенезу та

терапії хореї. Проба Херсонського - "графічна атаксія" відома далеко за межами СНД.

Більш 100 сторінок надрукував з проблеми екстрапірамідної патології академік Г.І.Маркелов. Указав спільність багатьох глибинних структур мозку і вегетативної системи (1936-1948).

Професор Г.Г. Соколянський вивчав моторно-вегетативні пароксизмальні стани (1965), а також дію тропацину при хворобі Паркінсона.

В монографії "Этюды клиники и патологической анатомии ретикулярной формации мозга" (1965) професор Б. І. Шарапов описав виникнення Т з позиції розладів ретикулярної формації та її зв'язків.

Електроміографічним вивченням Т та його змінами з 1958 року займався професор В.В.Кенц.

Професор М.Г. Орехова в Одеському психоневрологічному НДІ вивчала гіперкінези та інші рухові розлади при судинних та інфекційних захворюваннях мозку. В Харківському НДІ неврології та психіатрії диференціювала рухові розлади при неврозоподібних станах.

З 1987 року групою одеських нейрофізіологів створено та запатентовано: модель паркінсонічного

синдрому (А.с. СРСР № 1298793) – професора А.А.Шандра, Л.С.Годлевский, Р.Ф.Макулькін, Ю.Л.Курако; Спосіб моделювання паркінсонізму (А.с. СРСР № 1506471) Годлевський Л.С., Шандра А.А. (1989); Спосіб зниження рухової активності в експерименті - Шандра А.А., Годлевський Л.С., Вастьянов Р.С. (А.с. СРСР № 1807514 (1993).

В монографії професора Ю.Л. Курако і к.мед.н. Д.Н. Вайсфельда "Восстановительное лечение в условиях курорта больных, перенесших инсульт" (1981) обґрунтовані сучасні уявлення про можливість порушення кінстетичного аналізатору, надані основні напрямки лікування інсульту методами електростимуляції ("Міотон").

Професор А.Ю. Штеренгерц вніс вклад до реабілітації дітей з руховими розладами. Розробив діагностичні пристрої для реєстрації Т.

Професор О.І. Жаров створив сучасну концепцію та принципи корекції рухових порушень у хворих на ДЦП тяжкого ступеню.

Професор Р.С. Вастьянов розробив ряд експериментальних моделей моторних дисфункцій, дослідив вплив нейротрансмітерів щодо виникнення та

підтримки дрижальних гіперкінезів. Продовжує клініко-експериментальні дослідження комплексного патогенетичного лікування екстрапірамідних розладів та їх корекції.

Президент Українського товариства патофізіологів, директор Українського НДІ медицини транспорту, заслужений діяч науки і техніки України, професор А.І. Гоженко з колективом співробітників продовжують дослідження пов'язані з руховими розладами як функціонального так і органічного генезу у працівників транспорту. Співробітниками інституту – професорами А.М. Войтенко, Л.М. Шафраном вивчалися особливості координації рухів, Т у моряків в умовах тривалих рейсів. Сконструйовані електроконтактні датчики (А.с. СРСР №№ 1052218; 1181631), створені методичні рекомендації та отримано А.с. СРСР № 1173984 на спосіб діагностики Т. В даний час, під науковим керівництвом професора А.І.Гоженко, на базі обласної клінічної лікарні к.мед.н. І.К. Бакуменко тривають дослідження в напрямку клініко-експериментального вивчення статолокомоторних розладів при хронічних ішемічних процесах в вертебрально-базиллярному басейні мозку. Спільно з професорами А.Н. Стояновим і Р.С. Вастьяновим, к.мед.н. І.К. Бакуменко були

розроблені шляхи комплексної корекції постурального Т і супроводжуваних його вегетативних дисфункцій. Клініко-експериментально вивчені зміни статолокомоторики і координації при ішемічних ушкодженнях мозку, а також при патології вегетативної системи.

Професор Б.А. Лобасюк запропонував реєстрацію Т за допомогою оригінального датчика лінійних переміщень (2010) переважно для психофізіологічних досліджень.

У 2000 році видано монографію: Курако Ю.Л., Стоянов А.Н. "Тремор в клінічній неврології" (Одеса: Изд. ОДМУ, 2000. - 128 с.)

Професор А.С. Сон займається питаннями нейрохірургії рухових розладів. У 2002 році Президія Правління науково-практичного товариства неврологів, психіатрів та наркологів нагородила дипломами "Лауреатів конкурсу ім. Академіка АН СРСР М.Б. Маньковського": Сона А.С., Курако Ю.Л., Стоянова О.М. за цикл робіт з вивчення тремору в клінічній неврології.

Ключові слова: тремор, клінічна неврологія.

Key words: tremor, clinical neurology.